

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

6. Cur furum deus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](#)

ob scandalum Hebræorum Magnatum, idolum Beelphegor publicè adorantium. Num. 25. *Tolle cunctos Principes populi, & suspende eos contra solem in patibulis: ut qui populo fuere duces sceleris, sint exemplum supplicii.*

VI. (b) Sed quare mercatorum, impostorum, furum Præsidem ac Patronum antiqui putarunt esse Mercurium; eiisque collo sacculum nummarium appenderunt? Respondet Natalis Comes, hoc ideo factum, tum quia eloquentia cum malo & flagitioso ingenio conjuncta multas fraudes invexit in genus humanum; tum quia quibus Mercurii planeta in ortu dominatur, illorum ingenia dicuntur ad furtæ, & ad omne astutiae ac nequitiae genus accommodata. Nam cum siccus & calidus sit hic planeta, verfutos facit & facundos homines, atque ad omnem calliditatem celerrimos: tot enim habet Mercurius in cælo motuum varietates, & tergiversationes, quot simul omnes reliqui planetæ. Nam modò procedit, modò retrocedit: modò sublimis est, modò depresso: modò celerrimus, modò stare videtur. Ego verò crediderim; Mercurium fallaciæ inventorem ac concinnatorem ideo factum à Poëtis, quia, cum in furtis ipsa delectet ars fallendi & furandi, opus est ingenio ac solertia: unde furtorum optima, quæ ingeniosa. Certè Magnus Augustinus narrat, lib. 3. Conf. c. 4. se puerum cum sociis sublegisse pira ex alieno horsto, non ob ipsa pira, sed ob artem & fallaciæ in pîris furandis adhibitam. Ritus erat, inquit, quasi titillato corde, quod fallebamus eos, qui hæc à nobis fieri non putabant, & vehementer nolebant. (i) Quod autem Mercurius Superos adierit ac inferos, etiam ad mercatores pertinet, quibus ad sua lucra per terræ, marisque per vitæ mortisque pericula tendendum, adeoque limen utrumque vitæ ac mortis terendum. Poëta canit:

Impiger extremos currit mercator ad Indos,
Per mare pauperiem fugiens, per saxa per ignes.

Quid, quod Mercatorem disertum esse oportet, & Mercuriali instructum lingua, ut emptores sibi comparet. Horatio teste,
Laudat, venales qui vult extrudere merces.

Et utinam tantum laudet, non etiam vitiet, & quas vitiavit merces, obtrudat pejerando. Sacculus è collo Mercurii pendens, ostendit, opes male partas, in jugulum redire parantis, eumque strangulare. Prov.
Qui congregat thesauros lingua mendaci, impinget ad lachinos mortis.

VII. (k)

(b) *Cur Mercurius furum deus?* (i) *Cur Mercatorum?*